

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί εισήγηση του δημοσιογράφου κ. **Βίκτωρ Ισαάκ Ελιέζερ** στην Ημερίδα με θέμα

«Ελληνο-Ισραηλινές Σχέσεις: Προοπτικές και αμοιβαία οφέλη από τη διεύρυνση των σχέσεων και της συνεργασίας μεταξύ Ελλάδος και Ισραήλ», που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος Επιτελών Εθνικής Αμύνης, στις 12.12.2011, στο Πολεμικό Μουσείο στην Αθήνα.

Θα ήθελα καταρχήν να ευχαριστήσω το Σύνδεσμο Επιτελών Εθνικής Άμυνας για τη τιμητική πρόσκληση που μου απεύθυναν για την αποψινή παρουσίαση. Να ευχαριστήσω ακόμη τον Στρατηγό Καζάκο και τον Στρατηγό Καναβάκη για τα θερμά τους λόγια. Θα ξεκινήσω την εισήγηση μου με μια συνοπτική αναφορά στο παρελθόν, καταγράφοντας γεγονότα και πολιτικές που χαρακτηρίζουν τις σχέσεις Ελλάδας – Ισραήλ.

29 Νοεμβρίου 1947

. Η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ αποφασίζει κατά πλειοψηφία την ίδρυση του εβραϊκού κράτους – του κράτους του Ισραήλ. Η κυβέρνηση Σοφούλη αποφάσισε η Ελλάδα να είναι μεταξύ των 13 κρατών που αντιτάχθηκαν στην απόφαση 181 που προέβλεπε την ίδρυση του Ισραήλ με βάση το σχέδιο διαχωρισμού της υπό Βρετανική εντολή Παλαιστίνης – μοναδική εκ των Ευρωπαϊκών χωρών και παρά την θετική ψήφο Ηνωμένων Πολιτειών και Σοβιετικής Ένωσης.

Δύο χρόνια αργότερα, κατά την ψηφοφορία της

11

ης

Μαΐου 1949

στον ΟΗΕ για την αποδοχή του Ισραήλ ως κράτους μέλους του Οργανισμού, η Ελλάδα επιλέγει την αποχή.

Και τούτο παρότι είχε αναγνωρίσει, τουλάχιστον de facto, το Ισραήλ δύο περίπου μήνες πριν, στις 18 Μαρτίου του 1949. Αξίζει, ίσως να σημειωθεί ήδη από το σημείο αυτό, αν και θα επανέλθουμε, ότι η αναγνώριση αυτή για την οποία μιλήσαμε ήταν μόνο de facto (αναγνώριση, δηλαδή, του γεγονότος, κι μόνον αυτού, ότι υπήρχε ισραηλινή κυβέρνηση η οποία ασκούσε εξουσία εντός ορισμένου γεωγραφικού εδάφους. Με την de facto αναγνώριση δεν αναγνωρίζεται η νομιμότητα της εν λόγω κυβέρνησης). Η de jure αναγνώριση (που είναι ισχυρότερη, πέραν πάσης αμφιβολίας, και συνιστά την επίσημη αναγνώριση της νομιμότητας άσκησης εξουσίας από μία κυβέρνηση) έλαβε χώρα εκ μέρους της Ελλάδας μόνον το 1990.

Το 1949, λοιπόν, η Ελλάδα αντιμετωπίζει το Ισραήλ με παγερή αδιαφορία, οι διακρατικές διπλωματικές σχέσεις είναι και παραμένουν για πολλά χρόνια υποβαθμισμένες, ενώ η

Ελλάδα διατηρεί έναν σαφή και μονομερή φιλοαραβικό προσανατολισμό.

Η ελληνική διπλωματία επικαλείται την προστασία των ελληνικών κοινοτήτων στις αραβικές χώρες, κυρίως στην Αίγυπτο, αλλά και στη Συρία και στον Λίβανο. Η Αίγυπτος του Νάσσερ και ο φόβος των διωγμών των Ελλήνων αποτελεί ενδεικτικό παράδειγμα. Στην Αίγυπτο, από τα 170.000 περίπου μέλη της άλλοτε ανθούσας ελληνικής κοινότητας, δεν είχαν απομείνει μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1960 παρά μόνον 18.000. Από την άλλη, παράγοντες της εκκλησίας προέτασαν την παρουσία των Πατριαρχείων στην Αντιόχεια, την Αλεξάνδρεια και στην Ιερουσαλήμ, που τότε ήταν υπό Ιορδανική κυριαρχία, και είναι πιθανόν να επηρέασαν σε έναν βαθμό τις ελληνο-ισραηλινές σχέσεις.

Οικονομικοί παράγοντες με ισχυρά συμφέροντα στη Σαουδική Αραβία, στο Ιράκ στη Λιβύη και αλλού επιχειρώντας να διασφαλίσουν την εύνοια των καθεστώτων που ανέθεταν έργα κυρίως σε Ελληνικές τεχνικές εταιρείες, απέτρεπαν κάθε προσέγγιση με το Ισραήλ, προφασιζόμενοι ταυτόχρονα την ροή Αραβικού πετρελαίου προς την Ελλάδα σε χαμηλές τιμές.

Κατά τη διάρκεια της επταετίας, οι Αμερικανοί είχαν την δύναμη να επιβάλλουν στο καθεστώς την αναγνώριση του Ισραήλ. Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Μπαρ Ιλάν, Αμικάμ Ναχμάνι αποκαλύπτει ότι οι ίδιοι οι Ισραηλινοί δεν επιθυμούσαν και δεν επεδίωκαν την αναγνώριση κατά τη διάρκεια της δικτατορίας, γιατί δεν επιθυμούσαν κανενός είδους συνεργασία με το δικτατορικό καθεστώς.

Οφείλω να τονίσω ότι μέχρι το 1981, υπήρχε διακομματική συναίνεση στη μη αναγνώριση του Ισραήλ από την Ελλάδα. Και μάλιστα παρά το γεγονός ότι το Ισραήλ ουδέποτε αναγνώρισε το Τουρκοκυπριακό μόρφωμα ως ανεξάρτητο κράτος, σε αντίθεση με την πλειοψηφία των Αραβικών κρατών και της Ισλαμικής Διάσκεψης, κι ετούτο παρά τις στενές τουρκο-ισραηλινές σχέσεις.

Από την άλλη μεριά, την ίδια περίοδο, η ελληνική μουσική κυριαρχεί στα ραδιοκασετόφωνα σε ολόκληρο το Ισραήλ. Ο Καζαντζίδης, ο Νταλάρας και η Μαρινέλλα κλέβουν τις καρδιές των Ισραηλινών που αρχίζουν να γνωρίζουν την Ελλάδα. Ενώ, το 1953 το Ισραηλινό ναυτικό σπεύδει και προσφέρει βοήθεια στους σεισμοπλήκτους της Κεφαλονιάς.

Ο πόλεμος των έξι ημερών, η μεγάλη ανατροπή στον πόλεμο του Γιόμ Κιπούρ και η επιχείρηση απελευθέρωσης των ομήρων στο Έντεμπε της Ουγκάντας, γίνονται θέματα προς διδασκαλία στις στρατιωτικές σχολές στην Ελλάδα.

Το 1981

, και αφού η Αίγυπτος υπογράφει συμφωνία ειρήνης με το Ισραήλ, ο Ανδρέας Παπανδρέου

ως Πρωθυπουργός καλεί τον πρώτο ξένο ηγέτη να επισκεφθεί την Αθήνα.

Υποδέχεται τον Γιάσερ Αραφάτ!

Τον επικεφαλής μιας οργάνωσης που στο καταστατικό της περιελάμβανε άρθρο που προέβλεπε ως στόχο τη καταστροφή του Ισραήλ. Η Ελλάδα χαρακτηρίζεται ειρωνικά ως η δεύτερη (μετά την Αίγυπτο) αραβική χώρα με την οποία το Ισραήλ δεν βρίσκεται σε καθεστώς πολέμου. Επαναστατικά κινήματα όπως του Γκαμάλ Νάσερ και του Μοαμάρ Καντάφι όπως και τα κόμματα Μπάαθ του Σαντάμ Χουσεϊν στο Ιράκ και του Ασάντ στη Συρία καθίστανται και προβάλλονται ως ειδυλλιακά συστήματα δημοκρατίας ενώ ταυτόχρονα δαιμονοποιείται το κράτος του Ισραήλ. Ο πρώτος πόλεμος του Λιβάνου ξεσπά, ο Ανδρέας Παπανδρέου συγκρίνει τον Ισραηλινό στρατό με τους Ναζί, ενώ η Μαργαρίτα Παπανδρέου πρωτοστατεί στις διαδηλώσεις έξω από την Ισραηλινή πρεσβεία στην Αθήνα. Οι Παλαιστίνιοι εκδιώκονται από την Λιβανική κυβέρνηση, ο Γιάσερ Αραφάτ και η ηγεσία της PLO με εκατοντάδες στελέχη φιλοξενούνται στην Αθήνα και ετοιμάζουν τα πλοία της επιστροφής στη Παλαιστίνη. Μόνο που αντί να φθάσουν στο Ισραήλ, αναχώρησαν για την Τυνησία.

Το 1987

, ο Κάρολος Παπούλιας είναι ο πρώτος Έλληνας υπουργός Εξωτερικών που επισκέπτεται το Ισραήλ, με σχέδιο την de jure αναγνώριση του Ισραήλ. Το ξέσπασμα της πρώτης Ιντιφάντα, είναι η νέα αφορμή για να ανασταλεί η ντε γιούρε αναγνώριση του Εβραϊκού κράτους. Την ίδια περίοδο, ο Σιμόν Πέρες είναι ο πρώτος Ισραηλινός υπουργός εξωτερικών που επισκέπτεται την Ελλάδα. Τι σύμπτωση! Και οι δύο σήμερα κατέχουν τα ανώτατα αξιώματα των χωρών τους.

Η Αναγνώριση

Η αναγνώριση έμελλε, όμως, να περιμένει άλλα τρία χρόνια.

Στις 21 Μαΐου 1990

, ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης ως Πρωθυπουργός της Ελλάδος, αναγνωρίζει επίσημα το κράτος του Ισραήλ, 42 χρόνια μετά την ίδρυσή του, και ξεκινούν οι πρώτες προσπάθειες προσέγγισης και συνεργασίας.

Ο αείμνηστος Γιάννος Κρανιδιώτης, στις διάφορες θητείες του ως υφυπουργός εξωτερικών από το 1993 έως το 1999

¹
οργανώνει στην Αθήνα μυστικές αλλά και δημόσιες συναντήσεις Ισραηλινών και Παλαιστινίων αξιωματούχων, και αναδεικνύει την Ελλάδα ως μια χώρα που μπορεί να παίξει εποικοδομητικό ρόλο στις εξελίξεις στη Μέση Ανατολή.

-Ο Γιώργος Παπανδρέου και η Ντόρα Μπακογιάννη, ως υπουργοί Εξωτερικών ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών στους τομείς της άμυνας, της ασφάλειας, του εμπορίου, της έρευνας και της τεχνολογίας.

-Το 1999 Ισραηλινοί διασώστες μετέχουν στην επιχείρηση απεγκλωβισμού από τα ερείπια του φονικού σεισμού της Πάρνηθας.

-Αμος Οζ, Α. Β Γιοσοούα και Ντέιβιντ Γκρόσμαν επισκέπτονται την Ελλάδα, παρουσιάζουν τα βιβλία τους και οι Έλληνες γνωρίζουν την Ισραηλινή λογοτεχνία.

-Το 2008 Ισραηλινά πυροσβεστικά αεροπλάνα μετέχουν στη δύναμη κατάσβεσης της μεγάλης πυρκαγιάς της Πελοποννήσου ενώ δυο χρόνια αργότερα αντίστοιχη Ελληνική δύναμη μετέχει στη κατάσβεση της πυρκαγιάς στο όρος Καρμέλ στη Χαίφα.

-Κυβερνήσεις και πολίτες αναγνωρίζουν την ωφελιμότητα της σύσφιξης των σχέσεων και σφυρηλατούν αυτές τις σχέσεις στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.

Νέα εποχή στις Ελληνο-ισραηλινές σχέσεις

Στις αρχές του 2010

, μία συμπτωματική συνάντηση του Έλληνα Πρωθυπουργού Γ. Παπανδρέου με τον Ισραηλινό ομόλογό του Μπενιαμίν Νετανυάου, σε ένα εστιατόριο της Μόσχας, στάθηκε η αφορμή όχι μόνο για να αναδειχθεί η χημεία ανάμεσα στους δύο άνδρες αλλά και για την χάραξη νέας εξωτερικής πολιτικής και διπλωματικών προσανατολισμών στις δύο χώρες. Η άριστη προσωπική σχέση των δύο ηγετών προμήνυε την επιτυχή έκβαση των συνομιλιών για την επίτευξη στρατηγικής συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα και σε όλους σχεδόν τους τομείς.

Τον Αύγουστο του 2010, και μετά τη δραματική επιδείνωση των σχέσεων με τη Τουρκία, ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός πραγματοποιεί επίσημη επίσκεψη στην Ελλάδα, σηματοδοτώντας την σαφή επιλογή του Ισραήλ να δημιουργήσει νέες συμμαχίες στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, ενώ σχεδόν ένα μήνα αργότερα ο Έλληνας Πρωθυπουργός ανταποδίδει την επίσκεψη.

Η ελληνική κοινή γνώμη παρατηρεί με προσοχή τις Ισραηλινές πρωτοβουλίες σε ανθρωπιστικό επίπεδο όπως εκδηλώθηκε όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στη μακρινή Αϊτή, στην Ιαπωνία ακόμη και σε αυτή την τόσο εχθρική Τουρκία. Ο Ελληνικός τύπος στην πλειονότητα του υποδέχεται θετικά τις διαγραφόμενες προοπτικές συνεργασίας με το Ισραήλ.

Το αμερικανικό State Department αλλά και το Εβραϊκό λόμπι στις Ηνωμένες Πολιτείες ενθαρρύνουν τη συνεργασία Ελλάδας – Ισραήλ και ηγέτες τριών Αμερικανο-εβραϊκών οργανώσεων επισκέπτονται την Αθήνα και εκφράζουν την συμπαράστασή τους στην Ελληνική προσπάθεια οικονομικής εξυγίανσης.

Ελλάδα – Κύπρος - Ισραήλ

Την ίδια περίοδο συνάπτονται στρατηγικής σημασίας συμφωνίες μεταξύ του Ισραήλ και της Κύπρου.

Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου του Χιούστον Μιχάλης Οικονομίδης ειδικός σε θέματα φυσικού αερίου σε συνέντευξη του στην Κυπριακή Τηλεόραση τόνισε ότι στο υπέδαφος της Κυπριακής ΑΟΖ υπάρχουν αποθέματα πετρελαίου που υπολογίζονται στα 3,7 δις βαρέλια τα οποία μπορούν να αποφέρουν στην οικονομία της νήσου εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια. Η αναμενόμενη δε ποσότητα φυσικού αερίου στο οικόπεδο 12 κυμαίνεται από 3 έως 9 τρισεκατομμύρια κυβικά πόδια με τα τρία τρις να αποτελούν το κατώτατο όριο.

Ο καθηγητής πολιτικής οικονομίας Θεόδωρος Καρυώτης σε συνέντευξη του στο κόσμο του επενδυτή στις 28/11/2011 αναφέρει χαρακτηριστικά ότι

«Ήδη, διαφαίνεται ότι οι Τούρκοι φοβούνται να προκαλέσουν ανοικτά την ΑΟΖ της Κύπρου και βέβαια δεν υπάρχει περίπτωση να ενοχλήσουν την πλατφόρμα «Όμηρος» της εταιρείας Noble Energy στο οικόπεδο «Αφροδίτη» της Κυπριακής ΑΟΖ. Η πλατφόρμα αυτή φέρει 4 σημαίες. Την Κυπριακή, την Ισραηλινή, της ΕΕ και των ΗΠΑ. Μια παρόμοια κατάσταση μπορεί να δημιουργηθεί με πλατφόρμες που θα κάνουν έρευνες μέσα σε μια μελλοντική Ελληνική ΑΟΖ».

Κτιζεται λοιπόν ένας άξονας – Ισραήλ – Κύπρος – Ελλάδα -- ιδιαιτέρου στρατηγικού ενδιαφέροντος για το ίδιο το Ισραήλ.

Γιατί;

Επιτρέψτε μου να επιχειρήσω να αναλύσω αυτό το στρατηγικό ενδιαφέρον με τη βοήθεια του γεωγραφικού Χάρτη και των γεγονότων που εξελίσσονται στην ευρύτερη περιοχή.

1.

Σύνδεση τριών ηπείρων – Ενεργειακοί σύμμαχοι

Ο άξονας αυτός συνδέει ουσιαστικά την Ασία, την Ευρώπη και την Αφρική. Ο σύνδεσμος αυτός είναι ουσιαστικός για το Ισραήλ διότι

δημιουργεί διελεύσεις παροχής φυσικού αερίου τόσο προς την Ευρώπη όσο και προς την Αφρική, ανεξαρτήτως των επιλογών της Άγκυρας.

Το Ισραήλ είναι αποκλεισμένο από τα βόρεια σύνορα του αφού είναι σε εμπόλεμη κατάσταση τόσο με τη Συρία όσο και με τον Λίβανο. Ανατολικά με την Ιορδανία και Νότια με την Αίγυπτο, παρά τις αντίστοιχες συνθήκες ειρήνης, η κατάσταση στις δύο χώρες είναι ιδιαιτέρως ασταθής και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να διασφαλιστεί ασφαλής διέλευση ενεργειακού πλούτου. Άρα η μόνη ασφαλής διέλευση του Ισραήλ προς τις αγορές ενέργειας είναι η θάλασσα της Μεσογείου, και οι μόνοι αξιόπιστοι σύμμαχοι δεν μπορεί να είναι άλλοι από την Κύπρο και την Ελλάδα. Η μεταφορά του φυσικού αερίου, εφόσον επιλεγεί η υγροποίηση στην πηγή, θα γίνει με πλοία προς τα Ελληνικά λιμάνια και από εκεί μέσω αγωγών θα τροφοδοτείται η Ευρωπαϊκή αγορά.

2. Οι σχέσεις με την Τουρκία και το Ιράν

Ήδη από το 2009 είχε διαφανεί στη Τουρκία, η αλλαγή του δόγματος των μηδενικών προβλημάτων με τις χώρες της Μέσης Ανατολής, όταν ο Ταγίπ Ερντογάν με ασυνήθιστο στα διπλωματικά ήθη τρόπο εγκατέλειψε με θυμό το πάνελ των ηγετών που συμμετείχαν σε τηλεοπτική συζήτηση στο Νταβός, διαμαρτυρούμενος προς τον ισραηλινό Πρόεδρο Πέρες για τις επιχειρήσεις του Ισραηλινού στρατού στη λωρίδα της Γάζας. Το επικοινωνιακό αυτό τρικ, που στόχο είχε τόσο τη κοινή γνώμη στη χώρα του αλλά και κυρίως την Αραβική κοινή γνώμη, σηματοδότησε τη βούληση της Τουρκικής εξωτερικής πολιτικής να αναλάβει ηγετικό ρόλο στον Αραβικό και Ισλαμικό κόσμο. Τον Μάιο του 2010 με την υπόθεση του Φλοτίλα και την επιχείρηση του Τουρκικού πλοίου Μαβί Μαρμαρά να σπάσει τον Ισραηλινό αποκλεισμό της Γάζας, σφραγίστηκε η δραματική επιδείνωση των σχέσεων της Άγκυρας με την Ιερουσαλήμ. Η Τουρκία κλιμακώνει τη κρίση διαπιστώνοντας τη προσέγγιση Κύπρου Ισραήλ, και παγώνει όλες τις διακρατικές συμφωνίες με το εβραϊκό κράτος, συμπεριλαμβανομένων των στρατιωτικών.

Από την άλλη πλευρά, το Ιράν έχει καταστεί πλέον η μεγαλύτερη απειλή για την ύπαρξη του κράτους του Ισραήλ. Ο Μαχμούτ Αχμαντινεζάντ δεν χάνει ευκαιρία να επαναλαμβάνει ότι το «Σιωνιστικό μόρφωμα» πρέπει να εξαφανιστεί από τον παγκόσμιο χάρτη και ενισχύει το καθεστώς Ασσαντ στη Συρία, την Χεσμπολά στο Λίβανο και την Χαμάς στη Γάζα. Το Ισραήλ λοιπόν έχει ζωτική ανάγκη στρατηγικού βάθους που θα επιτρέψει στις ένοπλες δυνάμεις του και κυρίως στο Ναυτικό και την αεροπορία να διεξάγουν ασκήσεις που καθιστούν ικανές τις δυνάμεις αυτές να αντιμετωπίσουν την Ιρανική απειλή είτε προληπτικά είτε αμυντικά. Η συνεργασία με την Ελλάδα διασφαλίζει αυτό το στρατηγικό βάθος και δεν είναι πλέον μυστικό ότι η συνεργασία αυτή εδραιώνεται τόσο με την επίσκεψη του πρώην υπουργού Άμυνας κ. Μπεγλίτη στο Ισραήλ όσο και με την επικείμενη

άφιξη του Ισραηλινού ομολόγου του Εουντ Μπαράκ στην Ελλάδα.

Σε κάθε περίπτωση θα είναι λάθος να αποδώσουμε την επιλογή του Ισραήλ να συνεργασθεί με την Ελλάδα, στην επιδείνωση των σχέσεων του με τη Τουρκία. Είναι βέβαιο ότι για τη σταθερότητα της περιοχής απαιτείται η συνεννόηση και με την Τουρκία. Συνεννόηση την οποία επιδιώκει το Ισραήλ, ιδιαίτερα αν λάβει κανείς υπόψη του τόσο το μέγεθος της Τουρκικής αγοράς όσο και το κομβικό ρόλο που παίζει η Τουρκία στις εξελίξεις στη Συρία.

3.

Αραβική Άνοιξη – Ευρωπαϊκή κρίση – Αφρικανικός προσανατολισμός

Η Συρία φλέγεται, η Αιγύπτος σείεται, η Ιορδανία τρέμει, ο Λίβανος κινδυνεύει, η Λιβύη αγωνιά, η Τυνησία προσπαθεί, η Σαουδική Αραβία και τα Εμιράτα διατηρούν τον έλεγχο. Είναι λοιπόν απολύτως λογικό η Ισραηλινή διπλωματία να επιχειρεί τη σύναψη συμφωνιών με χώρες που μπορούν να συμβάλουν στη σταθερότητα της περιοχής σε μια περίοδο κοινωνικών αναταραχών, των οποίων κανείς δεν μπορεί να προβλέψει την εξέλιξη. Ταυτόχρονα το Ισραήλ αυξάνει την επιρροή του στην Ανατολική Αφρική, κυρίως με τη Νιγηρία, τη Γκάνα, τη Σενεγάλη και πρόσφατα με το Νότιο Σουδάν.

Παράλληλα, το Ισραήλ επιδιώκει τη διεύρυνση των διμερών συμφωνιών με τις χώρες της Ευρώπης αφού και το τοπίο στη γηραιά ήπειρο δεν είναι ειδυλλιακό σε ότι αφορά τη συνοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άλλη μια καλή αιτία για τη σύσφιξη των σχέσεων με την Ελλάδα και την προοπτική ανάπτυξης τους.

Πέραν των διπλωματικών και αμιγώς πολιτικών σχέσεων, υπάρχει πλήθος τομέων στον οποίο δραστηριοποιείται με εξαιρετική επιτυχία το Ισραήλ και προτείνει ως περαιτέρω πεδίο συνεργασίας με την Ελλάδα.

4.

Οικονομική συνεργασία – Υδάτινοι πόροι – Γεωργία - Έρευνα και Τεχνολογία.

Στην πρόσφατη επίσκεψή του στην Ελλάδα, ο υφυπουργός Εξωτερικών του Ισραήλ Ντάνυ Αγιαλόν, προσδιόρισε τα προβλήματα που υφίστανται τόσο σε τοπικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, και μίλησε για τις λύσεις που επεξεργάζονται οι Ισραηλινοί επιστήμονες.

Το διατροφικό ζήτημα

. Ο παγκόσμιος πληθυσμός αυξάνεται ενώ η ποσότητα των παραγομένων τροφίμων μειώνεται. Πρόκειται για το λεγόμενο διατροφικό πρόβλημα. Έτσι λοιπόν στο Ισραήλ ερευνούν πως θα καλλιεργούν μήλα στο Βόρειο πόλο. Η ανάλυση είναι απλή. Η πείνα

δημιουργεί δυστυχία. Η δυστυχία προκαλεί μετακινήσεις πληθυσμών και αυτές προκαλούν συγκρούσεις. Για το λόγο αυτό είπε ο Ντάνυ Αγιαλόν, εμείς στο Ισραήλ επενδύουμε στη έρευνα και σε αυτόν τον τομέα ζητούμε τη συνεργασία και των Ελλήνων, γιατί τα οφέλη θα είναι αμοιβαία.

Το ζήτημα του νερού

. Καμιά καλλιέργεια δεν μπορεί να είναι αποδοτική χωρίς νερό. Και όσο το κλίμα θερμαίνεται τόσο οι υδάτινοι πόροι μειώνονται. Οι Ισραηλινοί εξειδικεύονται στην αφαλάτωση και στην επεξεργασία λυμάτων και τη μετατροπή τους σε νερό ποτίσματος. Είναι σαφές ότι η Ελλάδα με τα νησιά της είναι, η μάλλον θα μπορούσε να είναι, εφόσον η Ελληνική γραφειοκρατία πάψει να ταλαιπωρεί αντί να ευνοεί επενδύσεις, ελκυστικός τόπος επένδυσης Ισραηλινών επιχειρηματιών και αμοιβαίου οικονομικού οφέλους, και για το Ελληνικό Δημόσιο.

Τουρισμός – Παιδεία και Πολιτισμός

Το 2009, 30.000 Ισραηλινοί τουρίστες επισκέφτηκαν την Ελλάδα, το 2010 ο αριθμός πολλαπλασιάστηκε κι έφτασε τους 260.000, ενώ το 2011 οι Ισραηλινοί τουρίστες που ταξίδεψαν στην Ελλάδα ήταν πάνω από 400.000.

Οι προσπάθειες των υπουργών Τουρισμού των δύο χωρών, η καταλυτική απόφαση του Δημάρχου Θεσσαλονίκης να αναδείξει την εβραϊκή ιστορία της πόλης αλλά και η αποφασιστικότητα της ελληνικής κυβέρνησης να μην επιτραπεί ο απόπλους πλοίων από Ελληνικά λιμάνια με στόχο το σπάσιμο του Ισραηλινού αποκλεισμού της Γάζας, έπεισαν τους Ισραηλινούς ότι η νέα σελίδα στις σχέσεις με την Ελλάδα είναι στρατηγική και όχι ευκαιριακή επιλογή.

Σημαντικό όμως ρόλο παίζουν στη σφυρηλάτηση των σχέσεων αυτών, η παιδεία και ο Πολιτισμός. Οι Ισραηλινοί θαυμάζουν τον Ελληνικό πολιτισμό και την Ελληνική μουσική. Έλληνες και Ισραηλινοί λογοτέχνες ανταλλάσσουν επισκέψεις ενώ ακαδημαϊκοί ερευνητές ξεκίνησαν τη συνεργασία σε κοινά projects και ήδη επιστήμονες από το Πανεπιστήμιο του Τελ-Αβίβ συνεργάζονται με Έλληνες συναδέλφους τους από το Πανεπιστήμιο της Κρήτης.

Όλα αυτά δεν επιτεύχθηκαν με μαγικό τρόπο. Διπλωμάτες και αναλυτές διαπίστωσαν και στις δύο χώρες ότι η συνεργασία υπηρετεί τα στρατηγικά συμφέροντα και των δύο λαών. Ο καθηγητής Αμικάμ Ναχμάνι σε συνέντευξη του στις 26/01/2011 διερωτήθηκε γιατί η κάθε χώρα να αναγκάζεται να διατηρεί τα δικά της πυροσβεστικά αεροσκάφη και να μην έχουμε μια κοινή αεροπορική πυροσβεστική δύναμη (ανδρών και αεροσκαφών) σε αυτό το μικρό μέρος της Ανατολικής Μεσογείου. Με ένα τέτοιο σύστημα συνεργασίας στην Ανατολική Μεσόγειο θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε τις υπάρχουσες υποδομές και εγκαταστάσεις και να τις μοιραστούμε από κοινού.

Για να επικρατήσουν οι προοπτικές αυτές όμως, πρέπει στην Ελλάδα της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης να παραμείνουν στο περιθώριο οι κραυγές που επικαλούνται τα παραδοσιακά Αντισημιτικά στερεότυπα που αποδίδουν στους Εβραίους την ευθύνη για την οικονομική κρίση, αμφισβητούν το Ολοκαύτωμα και διαφημίζουν αντισημιτικά βιβλία. Δεν μπορεί δηλαδή να παριστάνεις τον υποστηρικτή της συνεργασίας με το Ισραήλ και ταυτόχρονα να χρησιμοποιείς αντισημιτικά στερεότυπα. Απλά διότι με τέτοιου είδους φωνές, το Ισραήλ είναι αδύνατον να συνεργαστεί.

Η Ελληνική κοινωνία έδειξε ότι θωρακίζεται απέναντι σε τέτοιου είδους τάσεις, τις απομονώνει και προχωρεί μπροστά, και αυτό αποτυπώνεται όταν η ίδια η κοινωνία καταδίκασε στο πρόσφατο παρελθόν τις απόπειρες εμπρησμού συναγωγών στα Χανιά και στη Κέρκυρα.

Η συνεργασία αυτή αγαπητοί φίλοι οδηγεί και άλλους παράγοντες της δημόσιας ζωής σε ιστορικά γεγονότα που ανατρέπουν κακόβουλες προκαταλήψεις. Μόλις στις 8 Δεκεμβρίου σε μια κοινή διακήρυξη τους ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος και ο Αρχιεπίσκοπος του Ισραήλ Μετσκερ απονομιμοποιούν το δόγμα περί της συλλογικής ευθύνης που φέρουν οι Εβραίοι για τη σταύρωση του Χριστού. Ένα δόγμα, που ήταν η πηγή του θρησκευτικού αντισημιτισμού στην Ευρώπη. Οι δύο θρησκευτικοί ηγέτες καταδικάζουν από κοινού όλες τις πράξεις βίας και τρομοκρατίας εναντίον αθώων πολιτών και ιδιαιτέρως εκείνες που εμπλέκουν το όνομα του Θεού και της θρησκείας.

Και τέλος επιτρέψτε μου να κλείσω με τα λόγια του Προέδρου του Παγκοσμίου Εβραϊκού Συνεδρίου Ρόναλντ Λάουντερ, που όταν γίνουν πραγματικότητα Ελλάδα και Ισραήλ θα απολαμβάνουν τα αγαθά και τους καρπούς μιας στρατηγικής και μακροπρόθεσμης συνεργασίας:

Μπορεί άραγε κάποιος να ονειρευτεί;

Σε δέκα χρόνια από σήμερα, το Ισραήλ θα ζει με τους γείτονες του με ειρήνη και ασφάλεια. Το Νέγκεβ και οι έρημοι της περιοχής θα ανθίσουν – και θα αποτελέσουν πρότυπο ανάπτυξης για κάθε προηγμένο έθνος.

Σε είκοσι χρόνια από σήμερα, ένας αυτοκινητόδρομος και μία σιδηροδρομική γραμμή θα συνδέουν το Κάιρο με την Ιερουσαλήμ και τη Δαμασκό. Γιγάντια έργα αφαλάτωσης θα τροφοδοτούν με φρέσκο νερό όλους τους λαούς της περιοχής.

Σε τριάντα χρόνια από σήμερα το Ισραήλ θα είναι δεκτό στην παγκόσμια οικογένεια χωρίς να απομονώνεται από τη Διεθνή Κοινότητα.

Σε σαράντα χρόνια από σήμερα, τα σύνορα μεταξύ των κρατών της Μέσης Ανατολής θα είναι ανοικτά για τις μετακινήσεις, το εμπόριο, την παιδεία και τον πολιτισμό. Μια κοινή αγορά, που θα βασίζεται στο Ευρωπαϊκό μοντέλο, θα αναβαθμίσει την ποιότητα ζωής και όλη η περιοχή θα καταστεί ένα μεγάλο κέντρο υψηλής τεχνολογίας.

Σε πενήντα χρόνια από σήμερα, τα κράτη της Μέσης Ανατολής θα φιλοξενήσουν από κοινού τους Ολυμπιακούς αγώνες, και η γυναικεία ομάδα ποδοσφαίρου του Ιράν θα κερδίσει τον τελικό.

Σε εξήντα χρόνια από σήμερα, οι φοιτητές της ιστορίας θα αναρωτιούνται γιατί όλα αυτά άργησαν τόσο πολύ να γίνουν.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας".